

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.958.

LETO XII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v četrtek, dne 22. avgusta 1929.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 96

Zahteve naših gostilničarjev in hotelirjev na kongresu v Beogradu.

Po predpovedovanjih, ki so se vršila v torek popoldne, se je otvoril v sredo ob 9. uri predpoldne v hotelu «Palace» v Beogradu kongres gostilničarjev in hotelirjev iz cele države. Kongresa se je udeležilo nad 2000 zastopnikov hotelirstva in gostilničarstva iz vseh naših pokrajin. Iz Slovenije so se udeležili kongresa F. Kavčič iz Ljubljane, A. Cerar iz Kamnika, Leopold Bučar iz Kostanjevice, R. Mayr iz Kranja, A. Oset iz Maribora, Š. Čeh iz Rog. Slatine, I. Kunst iz Žalca, F. Pečuh iz Celja in tajnik mariborske zveze g. Komac. Kongres je otvoril predsednik Osrednje zveze gostilničarjev in hotelirjev v Beogradu Dušan Miličević. Prisostvoval je tudi inspektor ministrstva trgovine g. dr. Žižek.

O obrtnem redu je podal izčrpen referat g. V. Bogdanović iz Skoplja. O turizmu in tujem prometu je referiral Petar Petković iz Dubrovnika, glede odpiranja in zapiranja obratov pa je poročal g. Cerar iz Kamnika. O higijeni v gostilnah in o strokovnem šolstvu je poročal Slavko Rajković.

Slovenski gostilničarji so predložili kongresu naslednje resolucije, ki so bile tudi soglasno sprejete:

1. Izdajanje dovoljenj za točenje vina lastnega izdelka (vinotoče) naj se poveri politični oblasti, ne pa finančni oblasti, kakor je to bilo odrejeno s pravilnikom o pravici točenja. Prepoved točenja alkoholnih pijač v trgovinah z mešanim blagom naj ostane tudi v bodoče v veljavi.

2. Izdela naj se poseben gostilničarski zakon na podlagi predloga slovenskih gostilničarskih zadrug. Če pa bi se vprašanje gostilniške obrti uredilo v okvirju splošnega obrtnega zakona, naj se v njem upoštevajo predlogi predloženega načrta. Na vsak način pa naj se gostilničarska obrt ne priključi trgovini, temveč tretira kot poseben obrt.

3. Čim prej naj se sprejme zakon o hotelirstvu, ki je že sestavljen.

4. V seznam letovišč naj se uvrsti tudi mesto Maribor.

5. Finančna oblast naj obvešča gostilničarske obvezne zadruge o vseh spremembah, nanašajočih se na gostilničarske koncesije, zlasti pa o podelitvi, premestitvi in odvzemu koncesije.

6. Finančno ministrstvo se naproša, da izda podrejenim finančnim direkcijam navodila, da dajo zadrugam na vpogled izpisek iz finančnega trošarinskega registra v svrhu pravilne odmere zadržnih doklad.

7. Registri za žganje naj se odpravijo tudi za gostilne v krajih z nad 2 tisoč prebivalci.

8. Pavšalne računske takse za gostilne in kavarne naj se ukinejo. Prav tako naj se tudi ukine točilna taksa, ki povečuje bremena gostilničarskega stanu, zlasti še glede na to, da je bila zvišana trošarina od 0-35 na 1 Din.

Po zaključku kongresa se je otvorila v hotelu «Claridge» zelo zanimiva gostilničarska razstava.

VAŽNO ZA TRGOVSKE POTNIKE, KI POTUJEJO V BITOLJ.

Mestno poglavarstvo Bitolja opozarja vse trgovske agente, potnike in zastopnike posameznih trgovskih tvrdki in podjetij, ki potujejo v katerekoli svrhe v Bitolj, da se ob prihodu v mesto osebno prijavijo mestni upravi. Hotelirji, portirji in osebe, ki sprejemajo potnike na prenočišče, morajo obenem, ko sprejmejo trgovske agente in zastopnike na stanovanje, odvzeti potne liste ter jih predati mestni upravi, a lastnikom potnih listov morajo sporočiti, da se morajo osebno zglasiti pri mestni upravi, kjer se jim potni listi vrnejo.

ZBOROVANJE AVSTRIJSKE ZVEZE DETAJLISTOV NA DUNAJU.

Zveza trgovcev - detajlistov Avstrije na Dunaju (I. Johannesgasse 4) priredi dne 10., 11. in 12. septembra t. l. na Dunaju zborovanje avstrijskih trgovcev-detajlistov, na katerem se bodo obravnavala vsa važna aktualna vprašanja detajlistov, in sicer: osnovanje gospodarskega sveta, reorganizacija trgovcev-detajlistov, sklepanje glede konsumov, olajšave in reforme davčnih in taksnih zakonov, ureditev plačilnih pogojev, kreditni viri za detajlne trgovce in trgovski stiki s sosednimi državami. Na zborovanju bo govoril zvezni minister za trgovino in promet dr. Hans Schürff. Zborovanje se vrši v zdraviliščnem salonu (Kursalon der Stadt Wien). O priliki zborovanja bo prirejena modna in razne druge revije. Opozarja se tudi, da se vrši od 1. do 7. septembra dunajski velesejem in od 7. do 9. septembra II. mednarodni kongres dekoraterjev izložb.

NAŠ PRIDELEK.

Beograjska Trgovska zbornica računi naš letošnji pšenični pridelek na 28 milijonov meterskih stotov; zraven prideta še 2 milijona iz lanskega leta, skupaj torej ca 30 milijonov. Domača poraba znaša 16 do 18 milijonov. Koruze cenijo na ca 40 milijonov stotov; odštevši domačo porabo v znesku 20 milijonov stotov preostane za izvoz ista količina 20 milijonov stotov. Če bi se posrečilo prodati ves previšek, bi dobila Jugoslavija od njega okoli tri milijarde dinarjev.

FRANCOSKI PETROLEJSKI INTERESI V JUGOSLAVIJI.

Iz francoskega vira poročajo, da se je ustanovila v Parizu družba z naslovom »Mines et Minéraux« z delniško glavnico 20 milijonov frankov. Namen družbe je izkoriščanje petrolejskih virov in drugih železnih rudnikov v Bosni in Srbiji. Nova družba je ustanovitev nekega francoskega rudarskega koncerna, kojega ravnatelj je Georges Rupelay. Dalje bemo, da se delovanje nove družbe ne bo omejilo na Bosno in Srbijo, temveč da bo pričela, najkasneje v prihajajoči pomladi, iskati petrolej tudi v okrajih onostran Mure, torej v Prekmurju, dalje v Medjimurju, v Slovenskih goricah in na Hrvaškem. Večkrat že smo o tem predmetu pisali in izrazili mnenje, da je Jugoslavija prav gotovo zelo bogata na petrolejskih nahajališčih.

II. Mednarodna konferenca za les v Bratislavi se vrši od 30. do 31. avgusta ob 9. uri dopoldne v zborovalnici sedeža uprave slovaške (Trg župnata).

JUGOSLOVENSKI HMELJ ZA NEMŠKO PIVO.

Tajnik Zveze nemških pivovarj v Berlinu, K. Stiegler, obiskuje jugoslovanske nasade hmelja, ki merijo 4000 oral. Hmeljarjem je izjavil, da se pogaja z jugoslovansko vlado glede popusta carine na import nemškega piva, ki znaša 100 Din za 1 hl in ki je največja v vsej Evropi. Nemške pivovarne so pripravljene, da nakupijo jugoslovanski hmelj ter da izvažajo ob znižani carini pivo v Jugoslaviji, ki ga pijejo itak le v večjih mestih. Beremo, da potekajo pogajanja ugodno.

MODERNIZIRANJE AVSTRIJSKEGA CESTNEGA OMREŽJA.

Lani je započela avstrijska vlada akcijo, da se popravijo avstrijske zvezne ceste po novodobnih tehniških metodah ter se tako izgradijo za prvovrstne avtomobilne ceste. Letos bodo izdali v ta namen 11 milijonov šilingov, ker gre za stvar, ki je v interesu tujskega prometa posebno nujna. Zmeraj bolj se vidi, da številni tujci pri obisku Avstrije namesto železnice uporabljajo avtomobil in da bi jih slabe ceste mogle odgnati od daljšega bivanja v Avstriji. Vse avstrijsko cestno omrežje (zvezno, deželno in okrajno) meri okoli 44.000 km; od tega pride na zvezne ceste ca 10 odstotkov ali nekaj več kot 4000 km. Samo za obnovo teh cest je določen gori imenovani znesek. Ohranilna in obnovitvena dela so sedaj v polnem teku, in se izraža splošna želja, da bi se dala na razpolago še nadaljna sredstva, če bi se izkazala potreba. Tako v Avstriji. Kako v Jugoslaviji?

OBRETNNA MERA EMISIJSKIH ZAVODOV V RAZNIH DRŽAVAH.

Na zadnji letni skupščini Narodne banke se je sklenilo, da se pooblašča vodstvo Narodne banke, da v ugodnem momentu izpremeni obrestno mero, ki znaša od leta 1921, kakor znano, 6%. Prepustilo se je torej vodstvu, da sme obrestno mero, ki ni sedaj v nobenem razmerju s položajem na denarnem trgu, zvišati. Narodna banka ni ukrenila doslej v tem oziru še ničesar, dočim je newyorška Federal Reserve Bank zvišala obrestno mero od 5 na 6%, o čemer smo v našem listu že poročali. Interesantno je pogledati, kako visoka je obrestna mera pri notnih bankah v drugih državah:

Reichsbank	7-5	Avstrija	7-50
Belgija	5	Poljska	9
Bolgarija	10	Rumunija	9-50
Anglija	5-50	Rusija	8
Francija	3-50	Švica	3-50
Grčija	8	Češkoslov.	5
Japonska	5-48	Ogrska	8
Indija	5	Zed. države	6
Italija	7	Jugoslavija	6

O ZLATU.

Več kot polovico lanske produkcije zlata, ki je znašala 610.000 kg, je dala Južnoafriška unija, namreč 52.8% ali 322.000 kg. Sosedna Rodezija je dala 3%. Produkcija v U. S. A. je dala 11.2% ali 68.000 kg, Avstralija pa samo še 2.8%. Nazadovanje Avstralije datira od l. 1926 dalje. Ponovimo, da je znašala udeležba Britanskega imperija na svetovni produkciji v letih 1912 in 1915 62%, lani pa že 71%. Ta udeležba raste stalno. V statistikah je sibirska produkcija navedena večinoma pri evropskih produkcijskih številkah.

Ivan Mohorič:

Na Holandsko.

(Nadaljevanje.)

Drugo jutro smo zgodaj zapustili Solnograd. Dobrih 5 km za mestom smo pred Freilassingom prestopili bavarsko mejo in se usmerili proti Trauensteinu, od tod ob Chiemskega jezera skozi Prien v Rosenheim, odkoder odboči železnica preko Kufsteina v Inomost. Bilo je oblačno in puščobno nedeljsko jutro. Nalahko je padal dež. Vozili smo po valovitem terenu skozi lepo zeleno pokrajino in povečini letovičarske kraje. Na cestah povsod veliko dela: preložitve cest v svrhu zmanjšanja ovinkov in klancev, makadamiziranje novih partij na desetine kilometrov. Pokrajina kaže visoko kulturo poljedelstva. Tu ni razvito ono nesrečno parcelno gospodarstvo in kajzarstvo, ki ga navedemo pri nas v toliki meri in ki je eden od tehničnih vzrokov, da naše kmetijstvo v strokovnem oziru tako polagoma napreduje.

Po skoro štiriurni vožnji smo skozi Izarska vrata prispeli pred monakovski rotovž. Kratek čas bivanja v Monakovem smo želeli izkoristiti, da ogledamo glavne znamenitosti, ki jih nudi impozantna bavarska prestolnica, Monakovo leži na levem bregu bistre temnozeleno Izare in je tretje največje mesto v Nemčiji. Mesto nudi vsaki vrsti obiskovalcev mnogo mamljivo, privlačnega in interesantnega. Večina monumentalnih javnih zgradb priča o ponosni zgodovini Bavarske, o slavi nekdanje rezidence bavarskih kraljev. Rezidenca, Feldherrenhalle, obelisk, Propyleje, Maximilianum, ogromna soha Bavarie so čuvarji velikih tradicij Bavarcev.

Velikanska kristalna palača združuje še danes skoro vsako pomlad v svojih dvorinah moderni umetniški svet vseh panog iz cele Nemčije. Ljubitelju umetnosti in historiku nudijo glyptoteka ter stara in nova pinakoteka Kunsthalla, nova državna galerija, nacionalni muzej in nebroj drugih umetniških zbirk, med njimi mestna Schackova, Lenbachova galerija gradiva za cele tedne in mesece študija. V bližini mnogoštevilnih galerij in muzejev je nanizana cela vrsta trgovin z umetninami in starinami z bogatimi zbirkami umetnin in umetno-obrtnih izdelkov.

Nas je zanimala predvsem umetniška razstava v stekleni palači. Kristalna palača je bila zgrajena v letih 1853 do 1854 in obsega nad 11.500 m² prostora. Zgrajena je vsa iz železa in se je porabilo 30.000 stotov železa in 78.000 steklenih plošč. Revija modernih slikarskih del, ki je bila razstavljena na letošnji razstavi, je ogromna. Dela, ki smo jih tu srečavali, morajo zadiviti in očarati vsakogar. Do utrujenosti smo potovali od dvorane do dvorane, vedno novi utisi, nove smeri, novi motivi, eden zanimivejši od drugega.

Pasant, ki se slučajno ustavi na potu v Monakovem in zaide v velike zakajene tradicionalne dvorane monakovskih pivovarj ter v sloviti dvorski pivovar in motri od strani vrvenje in življenje Bavarcev, bi si lahko napravil o njih čisto napačno sodbo, če jih vidi ob večernih urah odmora dobrodušne in razpoložene. Pravo povojno Monakovo ima svoja težišča daleč od teh pivnic. Če površna okrožna vožnja po mestu razkrije tujcu vsaj od zunaj en del zakladov, ki jih hranijo Monakovčani v svojem mestu

in v svojih zbirkah in ki dajejo mestu stalno privlačnost za domačina in tučca. Ne samo slikar in ljubitelj umetnin, ki bo lahko odkril v Schwabingu veliko kolonijo mlade umetniške generacije, marveč tudi zdravnik, elektrotehnik in graditelj pridejo v Monakovem na svoj račun. Klinike in bolnice v Monakovem razpolagajo z najmodernejšimi sredstvi in napravami moderne kirurgije in terapije.

Tehniku nudi »Deutsches Museum der Meisterwerke der Naturwissenschaft und Technik« najpopolnejšo revijo razvoja in napredka človeškega dela od primitivnega ročnega obrata preko delne mehanizacije do najpopolnejših strojnih automatov in industrijskih central moderne dobe. V tem samem muzeju je zbrano z obudovanjavredno energijo skoro izčrpano vse naučno gradivo najraznovrstnejših panog naravoslovja in tehnike, počenši od matematike in mehanike do vseh modernih naprav na polju elektrotehnike, brezžičnega brzojava, telefonskih automatov, do najmodernejših instrumentov fine mehanike na polju glasbe, akustike in optike. Drug oddelek je posvečen kemiji živil, kemiji zdravilnih sredstev in kemični veleindustriji. V tretjem odseku so zopet razstavljeni modeli vseh vrst transportnih sredstev, cel zgodovinski razvoj gradbene tehnike cest, železnic, model simplonskega tunela v naravni velikosti, vzorci in posnetki največjih nemških mostov preko Rena, Odre itd., slike inozemskih velegradb, modeli gorskih železnic in nato v podzemlju v naravni velikosti model glavnih delov prekoceanske ladje in model podmornika. Tu so vzorci starih letal od navadnega balona do modernih aeroplanov z vsemi statističnimi podatki o razvoju in rezultatih zračnega prometa.

Na drugi strani je zopet v suterenu zgrajen v naravni velikosti cel rudnik, tako da si vsak obiskovalec lahko napravi jasno sliko rudniškega obrata. Večino razstavljenih naprav in modelov lahko obiskovalec z enostavnim pritiskom na gumb spravi v funkcijo. Drugo nadstropje muzeja obsega bogato zbirko vseh vrst stavbnega materiala z navedbo najvažnejših lastnosti, modele visokih stavb, naprav za razsvetlavo, za centralno ogrevanje zgradb in celih mest, profile instalacij za preskrbo mest s plinom in vodo, modele električnih central in sličnih industrij. Neprestano se dopolnjujejo zbirke z novimi dragocenimi miniaturnimi modeli, katerih vsak pomeni že sam po sebi dragoceno pridobitev. Neverjetna je energija, s katero je tajni stavbeni svetnik dr. Oskar von Miller organiziral in zbral vse to gradivo; neprecenljiva je zasluga, ki si jo je pridobil s tem za Monakovo in nemško tehniko.

V tretjem nadstropju so zbrani vzorci blaga, modeli iz razvoja tekstilne in papirne industrije, grafične tehnike ter raznih poljedelskih industrij.

Težko je predočiti čitatelju vsaj približno sliko tega, kar vsebuje ogromen nemški muzej na otoku Izare. Muzej obsega 340 razstavnih prostorov in znaša razstavna površina 36.000 m². Ako končno povem, da je pot skozi razstavne dvorane ob zbirkah dolga ca. 15 km, mislim, da si bo lahko vsakdo napravil sliko o tem monumentalnem zakladu dokumentov napredka in iznajdljivosti človeškega genija. Celo dopoldne smo porabili, da smo vsaj bežno ogledali te interesantne zbirke, katere bi želel človek mesece in mesece študirati, da jih izkoristi vse, kar mu nudijo. Komaj leta 1925 je bila sedanja zgradba muzeja gotova in vendar postajajo Nemcem stene velike palače starega muzeja danes že pretesne. Razvoj zahitca širših dimenzij. In zato so na otoku nasproti vhoda začeli graditi novo še večjo zgradbo, v kateri bo predvsem nastanjena strokovna tehnična knjižnica, ki naj bo edinstvena svoje vrste. Gradba te palače izgleda kot cela tovarna. Nemci imajo, kljub teškim bremenom reparacij in vsem povojnim neprilikom, globok smisel za smotreno naučno politiko in vedo

Interesna zaščita in poslovna morala.

Pretrsljaji v splošni, zlasti pa v poslovni morali, koje je povzročila svetovna vojna, so se pojavili v vseh od vojne prizadetih državah, med njimi ne v zadnji vrsti v Jugoslaviji. Gospodarstvo ne trpi pod moralno krizo manj kot pod produkcijsko, prometno in konsumno. Moderno gospodarstvo se brez solidnega zasiguranega kredita sploh ne da misliti.

V Jugoslaviji je kakor v drugih državah odlične važnosti, da se kreditni odnosi uredijo tako, da bo mogoče spraviti izmenjavo blaga na normalne tire. Momentano ni niti več važno preiskovati, kako in radi česa so pri nas nastale nezdrave kreditne prilike. Da je bila država sama dolgo časa v svojih čisto poslovnih obvezah neverjetno počasna in da je stala kot slaba plačnica na glavi liste, ni nobena tajnost. Veliko število konkurov in nerazmerno visoka kreditna obrestna mera, dokazujejo zadostno, da je padlo tudi privatno gospodarstvo v prav čudno poslovno moralo.

Urada se poslovno moralo pa ne da izlečiti. Tu ne koristijo tudi ne najstrožji zakoni, ozdravljenje mora priti iz gospodarstva samega. Do tega pa more priti le tedaj, če bo poslovni svet primoran vrniti se polagoma k realnosti. Narodna banka je pričela v denarnem svetu s kreditno kontrolo. Misel je bila brez dvoma dobra, izvršba pa ni bila srečna. Izvesti bo treba to pač boljše. Posamezne produkcijske stroke manifestirajo v zadnjem času najresnejše napore, da napravijo v svojih vrstah red. Vpije se proti »kartelom«, ki baje uničujejo konsumente. V resnici se kaže v zadnjem času na vseh straneh tendenca,

dobro, kaj pomeni ta investicija in žrtve, ki jih doprinašajo za to svrhu.

Ko sva z g. predsednikom Jelačnikom šetala po velikih razstavnih dvoranah, povdarjal mi je neprestano, da je tudi pri nas skrajni čas, da pričnemo zbirati modele in vzorce tega, kar premore naše gospodarstvo. Začetek pri nas gotovo ne bo lahak, tudi dr. Miller je moral biti mnogokrat neizprosen in industrijalci so se ga bali kot slabe vesti. Tudi on je pričel skromno v malih, ozkih prostorih starega nacionalnega muzeja. Toda njegovo delo se je hitro razvijalo in rastle. Tak tehnološki muzej bi vršil pri nas hvaležno propagandno nalogo v širokih masah naroda, vršil bi veliko poslanje za gospodarsko probudo in pravo orijentacijo domačega človeka in s tem bi bila svrha dosežena.

Monakovo je za turistikto zelo važno izhodišče. Na glavnem kolodvoru valuje cel dan ogromen promet. Avtomobili in železnica prevažajo dnevno na tisoče izletnikov na številna podalpska jezera, do kopališča Reichenhall, Garmisch-Partenkirchen, do Walchensee, v Bad Eibling, posebno pa v Oberammergau, kjer se prirejajo vsako leto znane pasijonske igre, ki jih posečajo desetstotič inozemcev, posebno Angležev.

Monakovo skrbi kot središče agrarne Bavarske tudi s smotrenim delom za vsestransko povzdigo poljedelstva. Vsako leto prireja koncem septembra in začetkom oktobra poljedelsko razstavo ob priliki bavarskega Landwirtschaftsfesta na Teresienwiese. Kdor se hoče navžiti pristnega alpskega humorja in razvedriti v razigranosti dobrosrčnih Bavareev, naj obiše v teh tednih »die Festwiese«.

Pa tudi na industrijskem polju je Monakovo pokazalo, da ne namerava ostati samo pri pivovski industriji. V povojni dobi, posebno od kar je izvršena elektrifikacija monakovske okolice, napreduje industrija v zadovoljivem obsegu. Smotrena komunalna politika podpira razvoj obrti in industrije s prireditvami razstav. Iz povojne dobe je omeniti posebno dve veliki razstavi, die Gewerbeschau leta 1922 in das Bayerische Handwerk leta 1927. Obe sta mi razkrili nova velika polja bavarske pridnosti in dela.

(Nadaljevanje prihodnj.)

urediti razpečevanje blaga v tej smeri, da se izogne lahkomišelnim kreditom. Ne sme se zamenjati interesno zaščito s karteli. Prav gotovo ne moremo govoriti o kartelu, ako se kaka industrijska stroka organizira na način, da se vodi stroga evidenca podeljenih kreditov in da se že vnaprej enotno določijo plačilni pogoji. Uničevanje blaga se pod nobenim pogojem ne sme smatrati za dobro gospodarjenje.

Jugoslavija je v mnogih ozirih odvisna od inozemstva, ne v zadnji vrsti od inozemskih kreditov v denarju in blagu. V obeh ozirih je imelo inozemstvo z nami tudi že precej slabe izkušnje. Saj se redno zatrjuje, da se Angleži vpuščajo pri nas v same pasivne posle. Gotovo pa je, da ni temu vzrok samo Jugoslavija. Vprašati je treba, zakaj pač sklepajo ti inozemci pri nas svoje posle samo z nereelnimi ljudmi, dočim ne morejo priti solidna, dobro fundirana podjetja do nobenih inozemskih kreditov. To pride od tega, ker ni tudi ne v inozemstvu in niti v Angliji, poslovna morala še popolnoma zdrava. Iščejo se samo hitri, navidezno besteči dobički. Če pride do poloma, ne more biti zato pač manj kriv upnik, kot dolžnik. V Jugoslaviji se ne bi smelo delati več kolonijalne gospodarske politike!

Stremitev posameznih gospodarskih branž, zlasti producentov v zaščito svojih interesov, v prvi vrsti za ureditev kreditnih odnosov, se mora s tega stališča samo toplo pozdraviti. Trgovci se morajo privaditi k temu, da razvijajo svoje poslovno delovanje samo v mejah svoje moči in da iščejo raje manjše toda sigurne, kot pa velike, toda večkrat čisto fiktivne ali vsaj zelo problematične dobičke. Če pridemo enkrat že tako daleč, da se odpovedo raje največjemu in vabljevemu poslu, bodisi z javno ali privatno ustanovo, kot da gremo preko svojih moči, odnosno moči svojih kontrahentov, se bo lahko reklo, da smo krizo poslovne morale že premagali.

NEMŠKE DRŽAVNE FINANCE

1925—1929.

V časopisu »Wirtschaft und Statistik« beremo o tem predmetu obširno poročilo, podprto s številnimi statističnimi podatki. Vidimo, da so skupni izdatki stalno rasli. Leta 1925 so znašali 4532 milijonov mark, za leto 1929 so preračunjeni na 6779 milijonov. Splošni državni izdatki brez vojaštva i. dr. so narasli od 3239 na 5210 milijonov mark. Sredstva kritja so znašala v letih 1925 do 1928 4247 milijonov mark, 5102, 6048 in 6019 milijonov; za leto 1929 je vstavljen znesek 6591 milijonov mark. Od te vsote pride na dohodke iz davkov in carine 6051 milijonov mark (l. 1925 4272 milijonov). Po končanih zaključkih so bili izkazani v imenovanih letih sledeči previški (v milijonih mark): 562, 257, 216 in 3-7. Od teh zneskov so pa v kritje za ostalih obveznosti prevzeli delne vsote v naslednje leto in ostanejo sledeči previški: 180, 199, 162, 3-7.

OPOZARJAMO na razglas o licitaciji Oblasne samouprave ljubljanske za prevzem težaških, zidarskih, tesarskih, krovskih, mizarskih in ključavničarskih del pri adaptaciji gospodarskega poslovanja na veleposestvu Ponoviče pri Litiji.

Ponudbe in poupraševanja

Emil Guarani, Milan, Casella Portale 214, želi oddati zastopništvo za hladilne naprave tipa Lebrun.

A. I. Gyftakis, Calamata, Grčija, želi stopiti v stik s kako tukajšnjo solidno tvrdko, ki bi bila pripravljena prevzeti zastopstvo za prodajo korintskih rozin in fig. Dopisuje se nemško.

Ivan Čadež, Okučani, Srbija, želi stopiti v stik v tvrdkami, ki trgujejo z jajci.

Zastopstvo za prodajo usnjenih rokavic. Tvrdka Fr. Kraus, tovarna usnjenih rokavic v Pragi, išče resnega zastopnika, ki bi prevzel prodajo usnjenih rokavic za celo državo.

Po svetu

Pri reviziji jugoslov. blagovnih tarif služi kot vzorec z gotovimi modifikacijami avstrijski in češkoslovaški sistem.

Z bombažem obdelani prostor v Egiptu se je od lani na letos pomnožil za ca. 40.000 ha. Letošnji pridelek kaže izbornost.

Bakreni kartel ni izvedel napovedane znižanja cen; ker se je trg poživil, računijo sedaj celo z možnostjo zvišanja.

V delovno skupnost združeni angleški producenti cina so s svojo propagando in s podporo hausse-skupine dosegli znatno zvišanje cene. Poročajo, da so izrekli sedaj tudi bolivijski producenti svojo pripravljenost za pristop h kakšnemu kartelu.

Štrajk v angleški tekstilni industriji se je začel ugodno zavljati v Češkoslovaški, Nemčiji, Švici itd.

Izglede za ustanovitev mednarodnega kartela tračnic presoajo sedaj zopet prav ugodno.

Vsled nezadostnega sladkornega korusa na Poljskem so določili del rezervnega kontingenta za izvoz.

Julijska produkcija Alpine Montan je bila vseskoz ugodna, bodisi glede železne rude ali jekla ali premoga.

Angleški kemični trust je ustanovil v Melbournu v Avstraliji družbo, ki se bo pečala s pretvarjanjem avstralskega rjavega premoga v tekočino.

Naert nove carinske tarife za umetno svilo v U. S. A. je finančni odbor senata sprejel in ga je priporočil drugi hiši v odobrenje.

Ekspor t kavčuka iz angleških Malajskih držav stalno raste. V prvih sedmih mesecih tekočega leta je znašal izvoz surovega kavčuka nad 330.000 ton, za dobrih 146.000 ton ali ca. 80% več kot v isti dobi lanskega leta.

Ameriški zvezni urad farmerjev priporoča previdnost pri prodaji pšenice, ker se množijo poročila, da letošnji pridelek ne bo tako bogat kot so prvotno mislili.

Izvoz lesa iz Poljske trpi vsled pomanjkanja vagonov in se je pričela Poljska pogajati s Češkoslovaško, da ji vagone posodi. To je tembolj potrebno, ker postaja švedska in finska konkurenca zmeraj hujska in v zadnjem času tudi ruska. Izvoz lesa je v zunanji trgovini Poljske zelo važna postavka.

Nova tovarna dušika na Poljskem bo pričela obratovati v jeseni. Letna produkcija 100.000 ton dušikovih gnojil naj osvobodi poljski trg od inozemskega dovoza.

Carino na aluminij hoče vpeljati Nemčija.

V novo ustanovljeni kubanski sladkorni eksportni organizaciji bosta zastopani tudi U. S. A. in Kanada.

Cene avtomobilov v Ameriki bodo vsled nadprodukcije v avtomobilni industriji znižali. Znižanju družbe Packard je sledila sedaj tvrdka Studebaker, ki je znižala cene pri 30 različnih avtomobilnih vzorcih za 20 do 250 dolarjev.

Ruska trgovska družba v Newyorku, Amtorg, je naročila pri ameriških tvrdkah Westinghouse in International Combustion vso opremo za elektrarno pri gradeči se veliki tovarni traktorjev v Stalingradu.

Ameriška kemična industrija se posvetuje o odredbah za forsiranje izvoza.

Od pričetka hmeljske sezone 1. septembra 1928 do 30. junija 1929 je izvozila Češkoslovaška 128.792 stotov hmelja, uvozila ga je pa 10.508 stotov. Stot = 50 kg = 100 nemških funtov.

Pridelek hmelja v Češkoslovaški bo po poročilih hmeljarskih zvez letos najbrž večji kot je bil lani.

Novo tovarno umetne svile z glavnicco 1 milijona funtov bodo ustanovili v Bosni. Družba hoče kriti potrebo Jugoslavije in tudi dela ostalih balkanskih držav. Družbo financira neka angleška skupina ob udeležbi jugoslovanskih bank.

Svetovna produkcija kavčuka v prvem letošnjem polletju je znašala 402.000 ton proti 245.600 tonam v prvem lanskem polletju in 620.200 tonam v vsem lanskem letu.

Na trgu lanenega olja so nastopili v zadnjih tednih znatni dvigi cen.

Strokovno šolstvo.

VPIS V DRŽAVNO DVORAZREDNO TRGOVSKO ŠOLO V CELJU.

Vpisovanje za šolsko leto 1929/30 bo v nedeljo 1. in v ponedeljek 2. septembra 1929 vsakokrat od 9. do 12. ure. V prvi letnik se sprejemajo gojenci(ke), ki so dovršili najmanj štiri razrede gimnazije (realke) ali štiri razrede meščanske šole. Pri vpisu predloži gojenec (ka) prošnjo za vpis, kolkovano z Din 5.—, ki ji priloži izpričevalo o prejšnjem šolanju in krstni (rojstni) list, s katerim dokaže, da dovrši prosilec(ka) v tem letu 14 do 18 let. V drugi letnik morejo vstopiti oni, ki so dovršili prvi letnik. Vsak gojenec(ka) plača pri vpisu Din 20.— v Fond za zdravstveno zaščito učencev. Te takse se oproščajo oni gojenci(ke), ki so sami ali njih roditelji siromašni po zakonu o taksah. Redno se bo vpisovalo le v navedenih dneh. Minister za trgovino in industrijo sme dovoliti do dne 15. septembra naknadno vpisovanje, če je kaj praznih mest. Po tem roku se smejo vpisati samo otroci državnih uradnikov, premeščanih v te kraje z odhodnic o šole, v kateri so se dotlej učili. Tej šoli je naloga, dajati gojencem(kam) strokovno naobrazbo in jih usposobiti za praktično in samostojno poslovanje. Pouk na njej traja dve leti, kar je najkrajša doba, v kateri si more gojenec(ka) zadostno prisvojiti za trgovsko prakso najpotrebnejše znanje. Obisk te šole je priporočati onim, ki se žele v najkrajšem času usposobiti za uspešno udejstvovanje v poslovnih (trgovskih, bančnih, tvorniških, združnih i. dr.) poslah. Največ ugodnosti pa nudi snovom in hčerkam trgovcev, tovarnarjev in obrtnikov, ki potrebujejo svoje otroke čimprej za pomoč v svojih obratih, kajti šola jim nadomešča vojniško učno dobo in morejo po dvehletni praksi začeti ali prevzeti samostojno trgovino katerekoli stroke. Absolventi imajo razuntega pravico dijaškega roka v vojski.

ZA POGLOBITEV TRGOVSKIH ODNOSAJEV S FRANCIJO.

Francosko-jugoslovenska trgovska zbornica v Parizu bo začela ta mesec z izdajo lastnega uradnega lista. Svrha tega lista bo, da poglobi gospodarske zveze med Francijo in Jugoslavijo s priobčevanjem vsestranskih informacij o jugoslovenskem in francoskem narodnem gospodarstvu. Posredoval bo med gospodarji z ene in druge strani in priobčeval informacije o delu francoskih in jugoslovenskih gospodarskih institucij. Uredništvo lista prosi vse gospodarske kroge za sodelovanje, priporoča se pa tudi za inserate. Direktor lista bo g. Krešimir Kovačič. Naslov: Bulletin officiel de la Chambre de commerce Franco-Yugoslave, Paris 14, Rue Chauveau-Lagarde (8 e).

OPOZARJAMO na razpis Oblastne samouprave ljubljanske za dela pri zgradbi svinjskih hlevov za Kmetijsko šolo na Grmu.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče.

V minolem tednu so se vsled praznika dne 15. avgusta vršili samo štiri borzni sestanki.

Devizni promet tudi v tem tednu ni pokazal še nikakega oživiljenja in je zaključil s celokupnim iznosom 13.930 milijona Din tako, da je zaostal za predzadnjim tednom za 873 tisoč Din.

Glede velikosti sta bila najmočnejša dneva 12. avgust z 4.562 milijona Din in 16. avgust, t. j. zaključni tedenski borzni sestank s 5.358 milijona Din. Na ostalih dveh dneh se je kretal promet v običajnem obsegu med 1 in 2 milijona dinarjev.

Pretežno kritje potrebe je kakor dosledno realizirala privatna ponudba tako, da je celoten promet v privatnem blagu dosegel koncem tedna 8.167 milijona dinarjev. V posameznih devizah so znašali zaključki in sicer London na prvem mestu 2.779 milijona Din, na drugem mestu Newyork 1.517 milijona dinarjev, na tretjem mestu Dunaj 1.232 milijona Din, zatem Trst 1.172 milijona dinarjev in Curih 1.060 milijona Din. Z manjšimi iznosi so se vrstili Berlin z 0.253 milijona Din, Praga z 0.126 milijona Din, z minimalnimi iznosi pa Budimpešta in Pariz in sicer skupno z 0.028 milijona Din.

Narodna banka je v minolem tednu stavila na razpolago devlznega blaga skupno za 5.763 milijona Din, od katerega odpade na Prago 1.441 milijona dinarjev, na Curih 1.380 milijona Din, na London 1.161 milijona Din, na Dunaj 0.710 milijona Din, na Berlin 0.114 naj 0.710 milijona Din, na Amsterdam 0.116 milijona Din, na Newyork 0.114 milijona Din, na Budimpešto in Bukarešto pa skupno 0.116 milijona Din.

V posameznih devizah je znašal v minolem tednu promet v devizi London 3.940 milijona Din, v Curihu 2.440 milijona Din, v devizi Dunaj 1.942 milijona dinarjev, v Newyorku 1.631 milijona dinarjev, v Pragi 1.567 milijona Din, v devizi Trst 1.172 milijona Din, v Berlinu 0.606 milijona Din, v devizi Pariz 0.379 milijona Din, v Budimpešti 0.120 milijona Din, v Amsterdamu 0.116 milijona dinarjev in konečno v devizi Bukarešt 0.017 milijona Din.

Tečaj deviz v prošlem tednu niso pokazali posebnih sprememb. Curih je konstantno notiral 1095/90, istotako nespremenjen je bil tečaj Trst 297/86. Tečaja Newyork in Praga sta bila stabilna skoraj čeli teden in sta beležila 56/875 oziroma 168/60, le na petkovem sestanku sta malenkostno oslabela in sicer Newyork na 56/87, Praga pa 168/58. Notici London in Budimpešta sta kazali padajočo tendenco. London je notiral na ponedeljkovem borznem sestanku 276/27,

na petkovem 276/22 nalik Budimpešti, ki je notirala začetkom tedna 9/9485 ter zaključila z notico 9/9452. Cvrstejšo tendenco je kazala notica Berlin, ki se je povzpela od 13/5625 na 13/57. Kolebajoča je bila notacija Amsterdam. Od 22/82 na ponedeljkovem borznem sestanku se je na sredinem sestanku dvignila na 22/83 in beležila na petkovem borznem sestanku 22/8275. Slično krivuljo je začrtala tudi notica Bruselj, ki je začela in zaključila teden s 7/9211. Tečaj, ki je beležil začetkom tedna 8/0247, se je že na torkovem sestanku dvignil na 8/0252, zaključil pa z oslavitvijo na 8/0241. Notica Pariz je beležila na ponedeljkovem borznem sestanku 222/90, oslabela do sredinega sestanka na 222/82 in je zaključila s ponovnim dvigom 222/90. Notica Bukarešt je beležila 33/50.

Efektno tržišče.

Na efektneim tržišču vlada trajno popolno mrtvilo. Notacije beležijo dnevno le denar. Kranjska industrijska družba je tudi v pretečenem tednu beležila edino na torkovem sestanku 245 Din za denar, toda do zaključka ni prišlo. Sicer so ostale vse notacije vrednostnih papirjev neizpremenjene in je tendenca stalno slaba.

Lesno tržišče.

Po vseh dosedanjih znakih se mora soditi, da je pričela mlačnost na lesnem tržišču nekoliko popuščati. Pojavljajo se zopet interesi za merkantilno blago in to posebno iz Italije. Za hrastovino je zanimanje vedno večje in izgleda, da se bo v prihodnji sezoni proizvajala ter izvažala hrastovina v vseh dimenzijah in večjih količinah. Za mehki les situacija radi cen zaenkrat še ni razčiščena.

Zaključilo se je v prošlem tednu na tukajšnji borzi 7 vagonov bukovih in 5 vagonov hrastovih drv ter 3 vagone okroglic. Nadalje 3 vagone prvovrstnih lipovih hlodov, 3 vagone hrastovih hlodov, 6 vagonov tramov ter 3 vagone desk, smreka, jelka.

Povpraševanje je pa po sledečem blagu:

Išče se:

Bukove železniške pragove za avstrijske železnice in sicer 50% I. kat., 2/60 m, 16/26, 16 cm; 50% II. kat., 2/60 m, 16/25, 15 cm. Cena naj se glasi za komad franko vagon jugoslovensko-avstrijska meja. 10 vagonov remeljnov, smreka, jelka, I., II., III., monte, ostrorobih, očeljenih, vezanih (4-krat z žico) v svežnje in sicer: 1 vag. 4 m dolžine, 56 x 38 mm; 1 vag. 4 m dolžine, 66 x 48 mm; 1/2 vag. 5 m dolžine, 66 x 48 milimetrov; 1/2 vag. 5 m dolžine, 96 x 48 milimetrov; 1 vag. 4 m dolžine, 48 x 28 mm; 1/2 vag. 5 m dolžine, 56 x 38 mm; 1/2 vag. 4 m dolžine, 96 x 38 mm; 1 vag. 4 m dolžine, 56 x 33 mm; 1/2 vag. 4 m dolžine, 76 x 56; 1/2 vag. 4 m dolžine, 66 x 68 mm; 1/2 vag. 4 m dolžine, 56 x 56 mm; 1/2 vag. 4 m dolžine, 96 x 76 mm; 1 vag. 4 m dolžine,

žine, 12 x 56 mm; 1/2 vag. 5 m dolžine, 12 x 48 mm; 1/2 vag. 5 m dolžine, 15 x 48 milimetrov. Cena franko vagon meja via Djevdjelija. — Plačilo v Ljubljani.

Vsako množino bukovih, odnosno jelovih garnitur — dog za sode — 12 mm debeline, 7/40 in 7/60 m dolžine, 60—100 mm širine, brez zareze in peresa, brez ureze za dno, prostorna širina 1730 mm. Doga morajo biti paralelne, ostrorobe in cilindrično žagane, po možnosti samo bukovke.

Vsako množino jelovih dna za sode, 12 in 15 mm debeline, 42 x 42 cm dolžine in širine, blago zdravo in suho, dno sestavljeno iz treh komadov, srednja širina 14 cm, vezano v svežnje. Cena za oboje franko vagon nakladalna postaja.

200 m³ rezane jelovine (smreka, jelka), ostrorobe, paralelne, očeljene, 4 m dolžine. Deske od 16 cm naprej, I., II., III., monte in sicer 40 m³ desk 12 mm, 40 m³ desk 18 mm, 80 m³ desk 24 mm.

40 m³ remeljnov (celih in polovičnih). Cena feo vagon Sušak pristanišče. Dobava takoj.

1 vagon škoret (smreka, jelka), 4 m, ostrorobo očeljeno in prizmirano na 17 cm širine, I., II., III., monte; cena franko vagon meja via Djevdjelija.

Hrastove neobrobjene plohe, od 60 do 130 mm debeline, od 2/30 m dolžine naprej, od 20 cm širine naprej. Cena feo vagon meja via Postojna, dobava do konca avgusta, plačilo akreditiv.

Ca. 200 m³ bukovih plohov, neobrobjenih, ostrorobih, paralelnih, očeljenih, 27 mm debelih, od 2 m dolžine naprej, od 15 cm širine naprej, I., II., III., monte, cena feo vagon Sušak, odnosno meja via Postojna.

Ca. 60 m³ bordanalov (smreka, jelka), glava-glava 28 x 28 cm naprej, od 10 m dolžine naprej, feo vagon meja via Postojna.

Žitno poročilo.

Spremembe cen na prekoceanskih žitnih tržiščih so imeli tudi vpliv na evropska tržišča in so cene popolnoma v soglasju z cenami prekoceanskih tržišč menjavale.

Enako kot na vsa druga žitna tržišča so imele te spremembe cene vpliv tudi na naše tržišče ter je vsled slabe tendence za pšenico cena pšenici pri nas pustila za 5 par. Pri teh reduciranih cenah večje trdke ne oddajajo blago, ker so mnenja doseči v poznejših mesecih višje cene, kar utemeljuje posebno z živahnim izvozom pšenice. Sedanj izvoz je ponajveč iz prejšnjih zaključkov, vendar se pa sklepajo tudi nove kupčije, ker smo pri naših sedanjih žitnih cenah še vedno konkurenčni. Producent sam tudi ne proda rad po teh nizkih cenah in oddaja pšenico v mline in zanesljivim trgovcem raje brez cene, proti fiksiranju iste do konca marca 1930, ker upa dobiti pozneje višjo ceno plačano, pri čemur bi se mu denar dobro obrestoval. Ta način trgovanja konvencira posebno mlinom, ki pšenico, dobljeno od producenta, takoj zmeljejo in razprodano moko s pšenico zopet krijejo, pri tem pa imajo takorekoč na razpolago brezobrestni kapital. Tudi našim mlinom bi bilo priporočati, da se skoristijo te ugodnosti, ki jo uživajo po največ vsi Vojvodinski mlini.

Izgledi za žetev nove koruze niso danes tako dobri kot so bili ocenjeni pred mesecem, ker je stalno trajajoča srša precej neugodno vplivala na razvoj rastline in se radi tega računa na komaj 50% večji pridelek od lanskoletnega.

LISTEK.

A. Ogris:

Kako se je varčevalo v Sloveniji v letih 1927 in 1928?

(Nadaljevanje.)

Ker, kakor že rečeno, Slovenci nimamo izdatnih drugih virov, iz katerih bi nam pritekalo nov kapital, je za nas izmeta, v kateri se nam množijo nabirki novega mobilnega kapitala v denarni obliki, še posebno važna zadeva. Kajti naši ljudje ne premikajo gigantnih mas raznih izdelkov — pridelkov po svetovnih tržiščih, pri čemer se v kratkem času zaslužijo lahko velika premoženja; Slovenci ni vajen, svoje previške plodonosno nalagati v delnice in industrijske obligacije, le malokdo zasluži pri nas večje vsote v drugih spekulativnih naložbah (zemljiščih, draguljih, stavbah, slikah itd.). Tudi ni pri nas visoko število takih ljudi, ki varčujejo zategadelj, da si pozneje s prihranjenim lastnim kapitalom ustanove, zreorganizirajo ali vsaj kupijo pridobitno podjetje. Krčevito se nas drži še očetovska konzervativnost tudi pri egoističnih poslih. Zelo mnogi, zlasti kmetijski go-

spodarji in mnogo ljudi iz obrtnih in namščanskih slojev varčujejo še bolj iz prirojene skromnosti v načinu življenja, iz gole navade in iz bojazni pred nepričakani, ki jih prinašata starost in bolezen; mnogo je tudi takih, ki so primorani varčevati, da zasigurajo aksistenco otrokom, nadalje takih, ki jim pred očmi lebdi lastna streha nad glavo, če se tako mala pa lastna domačija na mestni periferiji, je pa končno tudi precej takih, ki hite navijati številke v svojih hranilnih knjižicah, ker jim že misel na veliko lastno premoženje prinaša svojevrsten užitek ali si s tem upajo dvigniti socialni ugled.

Naj si pa že bo kakorkoli, osebni nagibi niso tako važna zadeva, važno in glavno je to, da se krepi varčnost, racionalizacija našega potrošnega gospodarjenja in se na ta način nabere za podjetniško naprezanje čim več razpoložljivih sredstev. Ako se ob naši konzervativnosti prihranki ne uveljavijo takoj na več stopnjah kot kapital, se uveljavijo vsaj na eni ali pa dveh; zato je pa trajnost in tempo, v katerem se zbirajo v denarnih zavodih domači, prištedeni kapital, za organsko rast naše produkcije in s tem blagostanja vsega ljudstva, tim večjega pomena ne le za

dolžnike in upnike, temveč za vse brez izjeme. Ta pomen je tim večji, ker mora tako majhen in relativno neimovit narod, kakor Slovenci, s svojimi prihranki gospodariti še posebej previdno.

Da moremo pravilneje presoditi stanje in gibanje v slovenskem gospodarstvu, ni od škode, ako od časa do časa s par povprečnimi številkami vstvarimo nekoliko evidenco. Nič za to, ako v gospodarstvu skoraj nobena statistična številka ne pove gole in polne resnice in kljub temu, da je take podatke presojati rajši z nekoliko previdnosti preveč. Zatega voljo opozorimo na par številčno izraženih okoliščin, ki dosti reliefno prikazujejo, kje in v kakšnem tempu se je v poslednjih dveh letih nabiral glavni del novega denarnega kapitala v Sloveniji. Natančne slike zasebniku že zato ni lahko podati, ker oba glavna bančna zavoda upravljata tudi denarne nabirke iz drugih pokrajin države in je mnogo slovenskih prihrankov pri podružnicah, katere vzdržujejo v precejšnjem številu hrvatski in srbski zavodi v vseh večjih krajih naše dežele. Tudi oni prihranki morajo relativno biti visoki, ki jih podružnice tujezemskih zavarovalnic zbirajo v obliki premij ter vsote, katere so v poslednjih

dveh letih Slovenci naložili v državnih papirjih. Tudi socialno zavarovanje fun-gira v gotovem obsegu kot velika hranilnica in bi morala svoje previške, ki so gospodarsko vzeto prihranek od prinosov pridobitnega dela, pravici ustrezeno nalagati pri onem delu gospodarstva, od katerega previški prihajajo. Nekaj gotovine leži vsak čas pri poštni hranilnici in tudi pri tujezemskih denarnih zavodih se nahaja še zmrjaz toliko slovenskega kapitala v obliki vlog, da bi pri določanju končne čiste vsote bilo upoštevno. Definitivne vsote pa nadalje radi vsled tega ni mogoče določiti, ker je mnogo zneskov v domačih zavodih izkazanih po dvakrat in trikrat.

Pa pustimo končno že enkrat številke k besedi. O bančnih zavodih je objavil statistiko za celo državo tajnik društva bank v Beogradu, g. Lujo Mohr; po njegovih podatkih, objavljenih v Jugoslovenskem Lkoydu št. 160/1929, so znašale pri bančnih zavodih Slovenije v milij. Din:

	1926	1927	1928
hranilne vloge	576.6	633.3	687.7
tekouči računi			
in reeskont	659.9	781.3	784.7

(Nadaljevanje prihodnjie.)

Cena stari koruzi je pa med tem popustila za 2 in pol pare. Za novo koruzo je trenutno prav malo interesa, ker vse čaka na razvoj dogodkov in na interes sosednih držav, ki pridejo za nas v prvi vrsti v poštev kot odjemalci. Prav dobri izgledi novega krompirja in vseh ostalih poljskih pridelkov bodo imeli prav gotovo močan vpliv na ceno in razvoj kupčije z novo koruzo.

Za oves in ječmen je trenutno prav malo zanimanja, ker se krije potreba po največ z domačim blagom.

Rž je ostala popolnoma zanemarjena in ni skoraj prav nobenega interesa, ker se po največ konzumira pšenični kruh.

Cena pšenični moki je v soglasju s cenami pšenice za malenkost popustila. Promet se pa ne more razviti, ker ni kupcev za poznejše termine.

Na ljubljanski borzi je bilo zaključeno: osem vagonov pšenice.

Cene so sledeče:

Bačka pšenica: 80 kg, 2% prim., mlevska voznina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, 267-50—270 Din.

Bačka pšenica nova: uzančno blago brez doplačila, dobava promptna, mlevska voznina, slov. postaja, plačilo v 30 dneh, 265 do 267-50 Din.

Pšenična moka 0/g: franko Ljubljana, pri odjemu celega vagona plačilo po prejemu blaga, 395—397-50 Din.

Koruzi »La plata«: dobava meseca avgusta, septembra, zacarinjeno, slov. postaja, plačilo v 30 dneh, 295—297-50 Din.

Koruzi bačka: zdrava, rešetana, mlevska voznina, slov. postaja, promptna dobava, plačilo v 30 dneh, 260—262-50 Din.

Koruzi bačka: zdrava, rešetana, navadna voznina, slov. postaja, promptna dobava, plačilo v 30 dneh, 265-50—270 Din.

Ječmen bački ozimni novi: 66/67, 217-50 do 220 Din.

Oves bački novi: slov. postaja, navadna voznina, 240—245 Din.

Tendencija neizpremenjena.

darskih ozirov s posebnim pogledom na napredek naše živinoreje. Na sejmu se bo prodajal sir na debelo in na drobno, ravnotako tudi mlečni izdelki. 2. Vinski sejem bo obsegal prodajo vina, in sicer namiznega, ki se bo točil v sodčkih, in buteljskega. Vinski sejem bo nudil obiskovalcem priliko, da se pouče o kakovosti raznih domačih vin najenostavnejšim potom. Na sejmu bodo zastopana vina iz najboljših dolenskih in štajerskih vinskih gor. Vina se bodo za poskušajo točila v malih kozarcih. Kupčija na debelo se bo lahko sklepala na licu mesta. 3. Sejem za med. Čebelarji bodo postavili na trg svoje letošnje pridelke in bo dana vsakemu prilika, da se o pravem času preskrbi s potrebno količino

tega božjega daru, ki igra tako važno vlogo pri naši prehrani, zlasti z zdravstvenega stališča. Med in mleko sta bila v davnih časih visoko cenjena pridelka, ki pridobivata danes zopet čim dalje bolj na svoji vrednosti in veljavi. 4. Sejem za kmetijske stroje in gospodarsko orodje. Ta del sejma bo obsegal različne stroje, ki jih rabimo danes za obratovanje poljedelstva, mlekarstva, vinarstva in drugih gospodarskih panog. Na sejmu se bo lahko izbiralo in kupilo stroje za potrebe posameznih gospodarjev, pa tudi za potrebe podružnic in drugih gospodarskih organizacij. Stroji bodo na licu mesta tudi obratovali, da se prepričajo interesi o delazmožnosti strojev in pouče o njih sestavi.

Štev. 23886

Razglas.

Na podlagi člena 86 do 98 zakona o državnem računovodstvu z dne 6. marca 1921 in njegovih sprememb odnosno dopolnitev razpisujem

drugo pismeno ofertalno licitacijo
za zgradbo temeljnega praga in 4 trioglatih jezbic na desnem bregu Save nad mostom pri Kranju.

Licitacija se bo vršila dne 31. avgusta 1929 ob 11. uri dop. v prostorih gradbenega oddelka oblastne samouprave, Gosposka ulica št. 15/I, kjer so razobešeni na oglasni deski pogoji.

V Ljubljani, dne 20. avgusta 1929.

Komisar Oblastne samouprave ljubljanske oblasti:
Dr. Marko Natlačen, s. r.

Osiješki velesemenj. Za Osiješki velesemenj, ki se vrši od 31. avgusta do 8. septembra 1929 se dobijo legitimacije tudi v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo.

RAZSTAVA JUGOSLOVANSKE HIŠNE INDUSTRIJE V HAAGU.

Generalni konzulat kraljevine SHS v Rotterdamu je pooblastil te dni Drž. osrednji zavod za ženski domači obrt, da organizira razstavo slovenskega oddelka za razstavo v Haagu, kjer se otvori razstava dne 1. novembra t. l. in traja do konca novembra t. l. Razstavljalci nosijo stroške prevoza do Rotterdamu in nazaj. Vse ostale stroške razstave nosi konzulat. Vsi dotični, ki se pečajo z domačimi obrti in z umetnim obrtom, in ki se nameravajo udeležiti razstave, naj javijo to čimprej Drž. osrednjemu zavodu za žensko domačo obrt v Ljubljani, Turjaški trg 4, da se zasigura prostor. Zavod bode organiziral skupno odpošiljatev razstavnih predmetov, da se zmanjšajo prevozniki stroški na minimum.

Lyonski velesajem. Spomladanska prireditve Lyonskega mednarodnega velesajma se vrši od 3. do 16. marca 1930. leta.

Dobava prodaja

Dobave. Saobračajno odeljenje direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do dne 26. avgusta t. l. ponudbe za popravilo 41 raznih vozičkov in 8 dvigalnih vint ter ponudbe za dobavo 80 m³ bukovih drv. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do dne 26. avgusta t. l. ponudbe za dobavo 1 uklopne omarice za istosmerni tok, 15 teganih gredi za transmisije, 20 zavitkov svetlopisnega papirja Ozalid ter 1 tahometra in 1 manometra za parno turbino. Direkcija državnih rudarskih poduzeća u Sarajevu sprejema do dne 26. avgusta t. l. ponudbe za dobavo raznih cevi za Craelius aparate. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so interesantom na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.

TRŽNA POROČILA.

Mariborsko sejsko poročilo. Prignanih je bilo 13 konjev, 14 bikov, 145 volov, 300 krav in 19 telet. Skupaj 491 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 13. avgusta t. l. so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 9—10 Din, poldebili voli 8—9, plemenski voli 7-75—8, biki za klanje 5-50—9, plemenske krave 5-50 do 6, krave za klobasarje 4—5, mlada živina 8—10 Din. Prodanih je bilo 330 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 40, v Italijo 15 komadov. — Mesne cene: Volovsko meso I. in II. vrste 12—20, meso od bikov, krav, telic, telečje meso I. in II. vrste 18—25, svinjsko meso sveže 12-50—27-50 Din kg.

Tečaj 21. avgusta 1929.	Povpr. ševanje Din	Ponudb. Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22-8275
Berlin 1 M	—	18-5675
Bruselj 1 belga	—	7-9205
Budimpešta 1 pengő	—	9-9441
Čerih 100 fr.	1094-40	1097-40
Dunaj 1 šiling	8-0097	8-0397
London 1 funt	—	276-19
Newyork 1 dolar	—	56-86
Paris 100 fr.	—	223-01
Praga 100 kron	168-20	169—
Trst 100 lir	—	297-92

Razstave in sejmi

Program kmetijskega oddelka jesenske prireditve Ljubljanskega velesajma »Ljubljana v jeseni«. 1. Mlekarski sejem obsega prodajo sira, masla in drugih izdelkov, obsega pa tudi propagando za mlekarstvo, ki se po drugih krajih čimdalje bolj širi in ki zasluži, da ga pri nas vpeljemo, ne le iz ozirov na zdravstvo, ampak tudi iz splošno gospo-

Štev. 23.887.

Razglas o licitaciji.

Razpisujem za prevzem

1. težaških, zidarskih, tesarskih in krovskih
2. mizarskih in
3. ključavničarskih del

pri adaptaciji gospodarskega poslojja na veleposestvu Ponoviče pri Litiji

prvo pismeno ofertno licitacijo

na dan 31. avgusta 1929 ob 11. uri dopoldne v prostorih gradbenega oddelka, Ljubljana, Gosposka ul. 15/I.

Podrobnosti razpisa so razvidne na razglasni deski gradbenega oddelka.

Ljubljana, dne 21. avgusta 1929.

Komisar Oblastne samouprave ljubljanske oblasti:
Dr. M. Natlačen, s. r.

VELETRGOVINA

A. ŠARABON

v Ljubljani

prporoča

špecerijsko blago

raznvrstno žganje, moko in deležne pridelke. — Raznvrstno

RUDNINSKO VODO

Lastna pražarna za kavo in mlin za dljave z električnim obratom.

ceniki na razpologo!

KUVERTA

Tvornica kuvert in konfekcija papirja LJUBLJANA
Vožarski pot št. 1
Karlovska cesta št. 2

VELETRGOVINA **A. VOLK** LJUBLJANA
ŽITA IN MOKE RESLJEVA CESTA 24

LASTNI AVTOMATIČNI VALJČNI MLIN.

Priporoča po najnižjih cenah razne mlevske proizvode in vse vrste žita, kakor tudi pšenično moko iz prvovrstnih banaških mlinov.

SPECIJALNA TRGOVINA KEMIL.

Broj.: Volk Ljubljana. Zahtevajte ceniki! Telefon št. 244.

H. SUTTNER

LJUBLJANA

Ure, platnine in srebrnine

Lastna protokolirana tovarna v Švic.

TISKARNA MERKUR se priporoča za tisk

- KOLEDARJEV - za leto 1930